

CURSUL Nr.6
Operațiuni de încasări și plăți – continuare
Instrumente de plată și de credit

Cambia

Cambia =i **biletul la ordin** sunt instrumente negociabile.

Cambia reprezintă o obligație scrisă de a plăti sau de a face să se plătească, la scadență, o sumă de bani determinată.

În baza Legii nr. 58/1934 asupra cambiei =i biletului la ordin, cu modificările ulterioare¹, **cambia** este definită ca un titlu de credit, sub semnătură privată, care pune în legătură în procesul creșterii sale trei persoane: trăgătorul, trasul =i beneficiarul.

Cambia este creată de către trăgător (creditor) care dă ordin debitorului său, numit *tras*, să plătească o sumă fixată la o dată determinată în timp, fie unui *beneficiar*, fie la ordinul acestuia din urmă.

Pentru a fi valabilă, cambia trebuie să conțină mențiunile obligatorii cuprinse în Legea nr. 58/1934, cu modificările =i completările ulterioare (vezi Anexa nr. 1):

- denumirea “CAMBIE” în titlul textului;
- un ordin necondiționat de a plăti o anumită sumă de bani;
- trasul;
- data scadenței;
- locul unde se va efectua plata;
- trăgătorul;
- data =i locul unde a fost emisă cambia;
- semnătura trăgătorului.

---

¹ Legea nr. 83/1994

Spre deosebire de dreptul continental, cambia este definit[de *legea britanic*² (vede\i diferite tipuri de cambii]n Anexa nr. 2) *ca fiind*:

- un ordin necondi\ionat dat]n scris;
- adresat de c[tre o persoan[(tr[gtorul);
- unei alte persoane (tras);
- semnat de persoana care d[ordinul, adic[de tr[gtor;
- solicit`nd persoanei c[reia]i este adresat (tr[gtorului);
- s[pl[teasc[;
- la cerere sau la o dat[fix[sau determinabil[ ]n viitor;
- o anumit[sum[de bani;
- lui, sau la ordinul unei persoane specificate (beneficiarului) sau purt[torului.

Cuv`ntul “la cerere”]nseamn[“la vedere” =i]i solicit[trasului s[onoreze cambia la scaden\].

Cambia poate, de asemenea, s[fie pl[tit[la o dat[fixat[ ]n viitor sau la o dat[determinabil[ ]n viitor.

De exemplu, o cambie pl[tibil[la “90 zile de la vedere”³ se va pl[ti]n termen de 90 de zile de la prezentare.

- Trasul “accept[” cambia prin semnarea acesteia pe fa[,]n felul acesta, fiind de acord s[efectueze plata la acea dat[ ]n viitor.
- Cambiile pot fi transferate/transmise prin girare. Girul reprezint[existen\ a pe spatele cambiei a semn[turii persoanei care transfer[cambia (verso-ul acesteia).

Banca exportatorului poate cump[ra cambia la o valoare mai mic[dec`t cea ]nscris[ pe fa\ a instrumentului, acord`nd veniturile respective exportatorului. Banca poate p[stra cambia p`n[la scaden\] sau poate s[o resconteze la banca central[.

---

² Bills of Exchange Act 1882

³]n engl. “90 days at sight”

Cambia este un instrument de credit și de plată și se folosește în circuitul internațional, de obicei, sub incidența unui acreditiv documentar sau al unui incasso documentar.

*Acceptarea cambiei*⁴, în legislația română, reprezintă angajamentul luat de către trasfață de orice posesor legitim de a plăti cambia la scadență. Trasul nu este obligat prin lege să accepte, dar, în cazul în care acceptă, el devine debitorul principal.

Prezentarea cambiei la acceptare, poate fi:

- *Facultativ* - putând fi făcută oricând până la scadență; sau
- *Obligatorie* - atunci când trăgătorul indică, în mod expres, în titlu acest lucru, fixând sau nu un termen pentru prezentare, sau atunci când cambia este plătită la un anumit timp de la vedere, în termen de un an de la data emiterii.

Prezentarea la acceptare poate fi făcută oricând, dacă trăgătorul nu a fixat un termen pentru prezentare, dar nu mai târziu de data scadenței. Prezentarea la acceptare poate fi făcută, la domiciliul trasului, atât de posesorul cambiei, cât și de un simplu deținător al ei.

Acceptarea este înscrisă într-o rubrică specială pe cambie. Ea se exprimă prin cuvântul “acceptat” sau orice altă expresie echivalentă și este semnată de către tras.

Cambia poate fi transmisă prin:

a) *gir*;

Cambia care are sau nu mențiunea “la ordin” se poate transmite prin gir. **Girul** reprezintă actul prin care posesorul cambiei numit *girant* transferă altei persoane numita *giratar* toate drepturile izvorând din cambie. Toate mențiunile privind circulația cambiei prin gir se fac pe verso-ul instrumentului. Girul trebuie să fie necondiționat și semnat de către girant.

b) *cesiune de creanță ordinară*.

În cazul în care trăgătorul a înscris pe cambie mențiunea “nu la ordin”, instrumentul se transmite prin cesiune de creanță ordinară.

Cesiunea de creanță ordinară este un act prin care creditorul numit *cedent* transferă dreptul său de creanță unei alte persoane numit *cesionar*.

---

⁴ Banca Națională a României – Instrumente de plată, octombrie 1994

Spre deosebire de gir, cesiunea de creanță ordinară devine valabilă numai începând cu momentul notificării ei debitorului sau din momentul în care debitorul acceptă prin act autentic.

O cambie poate fi, de asemenea, avalizată.

Avalul reprezintă angajamentul necondiționat prin care un terț sau un semnatar al cambiei – *avalistul* – altul decât trăgătorul sau acceptantul, devine garant pentru obligațiile unui co-obligat față de o cambie - *avalizantul* -.

Avalul se dă pe o cambie sau pe un act separat, utilizându-se una din expresiile “pentru aval” sau “pentru garanție” urmate de semnătura avalistului. Avalistul este obligat să indice persoana pentru care dă avalul.

Scadența este termenul la care cambia trebuie plătită. Instrumentul trebuie să indice cu precizie ziua sau termenul maxim în interiorul căruia creditorul trebuie să se prezinte la plată. Scadența trebuie să rezulte cu precizie din textul cambiei.

Scadența poate fi:

- la vedere;
- la un anumit timp de la vedere;
- la un anumit timp de la data emiterii;
- la o dată fixă.

Posesorul cambiei care nu este plătit la vedere trebuie să o prezinte la plată în ziua scadenței sale sau la cel mult două zile de la aceasta. Această prezentare trebuie efectuată în locul desemnat pe cambie.

Scontare cambiei este o formă de credit acordat de către o bancă posesorului cambiei; la prezentarea pentru scontare, banca îi achită contravaloarea, înainte de scadență, percepuându-i un comision (taxa scontului).

În cazul neplății la scadență de către tras, posesorul cambiei trebuie să facă un **protest** înainte de a putea face recurs împotriva celorlalți semnatori ai cambiei. În cazul în care o cambie este “încasată” de către o bancă, aceasta trebuie să facă protestul în caz de neplată.

Biletul la ordin

Biletul la ordin este un instrument prin care emitentul își ia angajamentul de a plăti beneficiarului sau celui care este posesorul legitim al instrumentului o sumă determinată, la o anumită dată. Biletul la ordin este un titlu de credit care pune în legătură în procesul creșterii sale două persoane: *emitentul* și *beneficiarul*. Titlul este creat de către emitent, în calitate de debitor care se obligă să plătească o sumă de bani la un anumit termen sau la prezentarea unui beneficiar aflat în calitate de creditor (vezi Anexa nr. 3).

Pentru a fi valabil, biletul la ordin trebuie să conțină mențiunile obligatorii cuprinse în Legea nr. 58/1934, cu modificările și completările ulterioare, respectiv:

- 1) denumirea de bilet la ordin trecut în însuși textul titlului și exprimat în limba întrebuințată pentru redactarea acestui titlu;
- 2) promisiunea necondiționată de a plăti o sumă determinată;
- 3) scadența;
- 4) locul unde trebuie efectuată plata;
- 5) numele aceluia cărui sau la ordinul cărui trebuie făcută plata;
- 6) data și locul emiterii;
- 7) semnătura emitentului.

În conformitate cu prevederile legale⁵ în vigoare, creatorul biletului la ordin (emitentul sau subscriitorul) trebuie să introducă în textul titlului denumirea de "bilet la ordin". În ceea ce privește denumirea de bilet la ordin, ca element obligatoriu al acestui titlu, Banca Națională a României și instituțiile de credit vor aplica pentru biletul la ordin prevederile normelor-cadru amintite.

În cazul emiterii unui bilet la ordin, emitentul (subscriitorul) debitor se obligă în mod necondiționat să plătească o sumă de bani.

Banca Națională a României și instituțiile de credit nu vor accepta în operațiunile lor decât bilete la ordin care au indicat scadența pe fața titlului.

---

⁵ Banca Națională a României - Norma-cadru nr. 6 din 08/03/1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 119bis din 14/06/1995 privind comerțul făcut de societățile bancare și celelalte societăți de credit, cu cambii și bilete la ordin, pe baza Legii nr. 58/1934 asupra cambiei și biletului la ordin, modificată prin Ordonanța Guvernului nr. 11/1993, aprobată și modificată prin Legea nr. 83/1994, cu modificările ulterioare

Biletul la ordin care nu are scaden\ia men\ionat\ este socotit pl\itibil la vedere.

În lipsa unei men\iuni speciale, locul emisiunii titlului este socotit loc de plat\ =i în acela=i timp loc al domiciliului emitentului.

Biletul la ordin care nu arat\ locul unde a fost emis se socote=te semnat în locul ar\atat în numele emitentului.

Prevederile legale stipuleaz\ ca Banca Na\ional\ a Rom\niei =i institu\iile de credit s\ nu accepte în cadrul opera\iunilor lor biletele la ordin c\ror le lipsesc una sau mai multe din men\iunile obligatorii stipulate de lege ca trebuind s\ fie cuprinse într-un astfel de titlu. Aceast\ reglementare a activit\ii este, în general, valabil\ cu excep\ia urm\toarelor cazuri:

a) În situa\ia în care indicarea scaden\ei nu se face în mod expres pe titlu, se va considera biletul la ordin ca fiind pl\itibil la vedere;

b) În situa\ia în care indicarea locului de plat\ nu se face în mod expres pe titlu, se va considera, ca loc de plat\ al biletului la ordin, locul emiterii titlului, care este în acela=i timp =i loc al domiciliului emitentului.

c) În situa\ia în care în biletul la ordin nu se arat\ locul unde a fost emis, se consider\ ca loc al emiterii locul indicat în numele emitentului.

Datorit\ caracterului formal al biletului la ordin, dac\ titlului îi lipse=te vreuna din condi\iile obligatorii men\ionate, titlul este nul.

CAMBIA (recto)

<p>TRAGATOR</p> <p>Cod fiscal .....</p> <p>Adresa .....</p>	<p>Platiti in schimbul acestei CAMBII</p> <p>trase in ..... exemplare</p> <p>stipulata .....</p> <p>suma de <input type="text"/> (moneda) <input type="text"/> (in cifre)</p> <p>(in litere) .....</p> <p>Valoarea reprezinta ..... sau la ordinul sau.</p>	<p>Data emiterii</p> <p>Locul emiterii</p> <p>Scadenta</p> <p>Locul platii</p>
<p>ACCEPTAT</p> <p>de .....</p> <p>Semnatura acceptantului L.S.</p>	<p>TRAS</p> <p>Adresa .....</p> <p>Cod fiscal .....</p> <p>Cont nr. ....</p> <p>Deschis la .....</p>	<p>Semnatura tragarului</p> <p>L.S.</p>
<p>AVALIZAT</p> <p>de .....</p> <p>pentru .....</p> <p>Semnatura avalistului L.S.</p>	<p>⚡ Va rugam ca aceasta portiune sa nu fie scrisa sau stampilata ⚡</p>	

CAMBIE (verso)

<p>1) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p>	<p>3) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p>	<p>5) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p>
<p>2) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p>	<p>4) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p> <p>⚡ Va rugam ca aceasta portiune sa nu fie scrisa sau stampilata ⚡</p>	<p>6) GIRANT</p> <p>Girat către .....</p> <p>Data .....</p> <p>Semnatura girant L.S.</p>

SPECIMEN BILL OF EXCHANGE (Names are fictitious)

<p>⑧ £8,240</p>	<p>Keighley 11th August, 1987</p>
<p>⑦ AT SIGHT OF THIS SOLA OF EXCHANGE PAY TO OUR ORDER THE SUM OF STERLING POUNDS EIGHT THOUSAND TWO HUNDRED AND FORTY ONLY FOR VALUE RECEIVED Drawn under Irrevocable Credit of British National Bank, Pennine House, 45 Well Street, Bradford No. FDC/2/6789 dated 20th July 1987</p>	<p>① ⑥ ⑨</p>
<p>To: ③ ⑤ British National Bank Pennine House 45 Well Street Bradford</p>	<p>② For and on behalf of QUALITY WOOLLENS LTD ④ <i>Joe Atkinson Ltd.</i> Director</p>

The legal definition of a bill of exchange is:

1. an unconditional order in writing
2. addressed by one person (the drawer)
3. to another (the drawee)
4. signed by the person giving it (the drawer)
5. requiring the person to whom it is addressed (the drawee, who when he signs becomes the acceptor)
6. to pay
7. on demand or at a fixed or determinable future time
8. a sum certain in money
9. to, or to the order of, a specified person or to bearer (the payee).

The phrases are numbered to correspond to the various parts of the bill of exchange shown above. All the information above must be shown on every bill of exchange.

The specimen bill of exchange is a 'sight' bill which requires immediate payment by the drawee. If it called for payment after the date of the bill it would be a 'tenor' bill. Unless the documentary letter of credit stipulates that bills of exchange are required in duplicate, a single (sola) bill of exchange is acceptable.

BILL OF EXCHANGE

No. ....

For .....

..... of this FIRST OF EXCHANGE (Second of the same tenor and date being unpaid)

Pay to the order of ..... the sum of

Value received and charge the same to account of .....

Drawn under .....

L/C No. .... dated .....

To .....

MANAGER

BILL OF EXCHANGE

No. ....

For .....

..... of this SECOND OF EXCHANGE (First of the same tenor and date being unpaid)

Pay to the order of ..... the sum of

Value received and charge the same to account of .....

Drawn under .....

L/C No. .... dated .....

To .....

MANAGER

Due:	Date: .....
USD:	Ref NO: .....
AT..... OF THIS FIRST OF EXCHANGE (SECOND UNPAID)	
PAY TO THE ORDER OF I TRADE FINANCE INC.	
THE SUM	
OF	
.....	
.....	
UNITED STATES DOLLARS	I TRADE FINANCE INC
FOR VALUE RECEIVED	
To:	.....
.....	.....

PER AVAL FOR ACCOUNT OF THE DRAWEE	FOR ACCEPTANCE	..... Amount .....
		(Place and Date of Issue)
.....	At/On	for value received, please pay against this Bill of
.....	Exchange to the order of	the sum of
	(In words)	
	Effective payment to be made in	(currency US D/DEM etc)
	Without deductions for and free of any taxes, duties or impost of any nature.	
	This Bill of Exchange is payable at	
	(Name of Domicile Bank)	
	Drawee	Drawer:
	.....	.....
	.....	.....

SPACE BELOW FOR ACCEPTANCE STAMP	FORM 1442 (11-90)	DRAWER'S OR FORWARDING BANK'S NUMBER
Drawn under Korean Commercial Bank L/C 6702 / 6789 Royal Bank of Canada International TRade Centre L/C 1234567	Due..... <i>January 21</i> 19.....	6702 / 6789
AT SIGHT FOR VALUE RECEIVED PAY TO THE ORDER OF THE ROYAL BANK OF CANADA THE SUM OF		
<i>Fifty Thousand U. S.</i>	DOLLARS \$ <i>50,000.00</i> U.S.	RECEIVING BANK'S NUMBER 1234567
TO <i>Royal Bank of Canada</i> ..... <i>International Trade Centre</i> ..... <i>Any City, Any Province</i>	BCD Exports Ltd. <i>J. Brown Export Manager</i>	

SPACE BELOW FOR ACCEPTANCE STAMP	FORM 1442 (11-90)	DRAWER'S OR FORWARDING BANK'S NUMBER
Drawn under Bank of Singapore L/C 234 / 1657 Royal Bank of Canada International TRade Centre L/C 24689	Due <i>April 21, 19-</i> ..... <i>January 18</i> 19.....	234 / 1657
AT 90 DAYS SIGHT FOR VALUE RECEIVED PAY TO THE ORDER OF THE ROYAL BANK OF CANADA THE SUM OF		
<i>Seventy five thousand Canadian.</i>	DOLLARS \$ <i>75,000.00</i> CAN.	RECEIVING BANK'S NUMBER 24689
TO <i>Royal Bank of Canada</i> ..... <i>International Trade Centre</i> ..... <i>Any City, Any Province</i>	TYM Trading Inc. <i>R. Smith, Vice President</i>	

BILET LA ORDIN (recto)

VAZUT	Voi plăti în schimbul acestui BILET LA ORDIN emis în ..... exemplare stipulat suma de <input type="text"/> (moneda) <input type="text"/> (n cifre) (în litere) ..... lui ..... sau la ordinul său. Valoarea reprezintă	Data emiterii <input type="text"/>
La data ..... De emitent ..... _____ Semnatura emitentului la vedere L.S.		Locul emiterii <input type="text"/>
AVALIZAT	_____ Adresa ..... Cod fiscal ..... Cont nr. .... Deschis la ..... ➔ Ve rugăm ca această porțiune să nu fie scrisă sau stampilată ➔	Scadenta <input type="text"/>
de ..... pentru ..... _____ Semnatura avalizatorului L.S.		Locul plății <input type="text"/>
		_____ Semnatura emitentului L.S.

BILET LA ORDIN (verso)

1) GIRANT	3) GIRANT	5) GIRANT
Girat catre	Girat catre	Girat catre .....
Data	Data	Data .....
_____ L.S.	_____ L.S.	_____ L.S.
2) GIRANT	4) GIRANT	6) GIRANT
Girat catre	Girat catre	Girat catre .....
Data	Data	Data .....
_____ L.S.	_____ L.S.	_____ L.S.
➔ Ve rugăm ca această porțiune să nu fie scrisă sau stampilată ➔		